

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
Johan de Witt Capadosestraat (20MJ04)
2021-2022

Johan de Witt Capadosestraat
Capadosestraat
2523 AB 'S-Gravenhage

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Onze school & passend onderwijs

- 2.1 Algemene gegevens
- 2.2 Visie
- 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen
- 2.5 Inspectie

3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

- 3.1 Deskundigheid
- 3.2 Voorzieningen
- 3.3 Methoden
- 3.4 Fysieke ruimten
- 3.5 Protocollen
- 3.6 Leerkrachtvaardigheden

4 Organisatie van de ondersteuning

- 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
- 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

5 Planvorming en cyclisch werken

- 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	januari 2022
Naam van onze school	Johan de Witt Capadosestraat
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Voortgezet Onderwijs Haaglanden
Naam samenwerkingsverband	SWV V(S)O Zuid-Holland West
Onderwijsniveaus onderbouw	Praktijkonderwijs (PRO) Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) VMBO BL VMBO KL
Anders, namelijk	Praktijkonderwijs/ VMBO
Onderwijsniveaus bovenbouw	Praktijkonderwijs (PRO)
Anders, namelijk	entree
Leerjaren	Onderbouw Bovenbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Traditioneel/regulier onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

De Johan de Witt Scholengroep is een school voor openbaar voortgezet onderwijs op vijf locaties in voornamelijk het hart van Den Haag. We bieden alle opleidingen binnen het VO: vmbo-basis, vmbo-kader, mavo, havo, vwo, praktijkonderwijs, entree, ISK en MYP (Middle Years Programme). Onze school valt onder het bevoegd gezag van stichting VO Haaglanden.

We zijn ambitieus en gericht op ontwikkeling

Johan de Witt biedt goed onderwijs. Om kwaliteit te blijven bieden zijn we op het Johan de Witt altijd in ontwikkeling. We stellen hoge eisen aan en hebben hoge verwachtingen van elke Johan de Witt'er, leerlingen én personeel. De competenties en de inzet van ons onderwijspersoneel zijn bepalend voor het succes van onze leerlingen. Daarom zetten we in op een leven lang leren en draait het bij ons op school niet alleen om het leren van onze leerlingen, maar ook om het leren van ons personeel.

Betrokken & verbonden

We doen er alles aan om de leerling te laten slagen en succesvol te laten zijn. Hiervoor is betrokkenheid en verbondenheid nodig van leerlingen, personeel en ouders. Samen zorgen we ervoor dat iedere Johan de Witt'er zich elke dag en ieder moment welkom en veilig voelt in een zo optimaal mogelijke leeromgeving. We handelen altijd in het belang van de leerling en zijn daarin volhardend, maar wijzen de leerling ook op de eigen verantwoordelijkheid. Dit vergt maatwerk waar het kan en nodig is. Het bieden van kansen en mogelijkheden, binnen vooraf gestelde grenzen, is hierbij een voorwaarde.

Eenheid in diversiteit

Onze school weerspiegelt de Haagse samenleving. Onze leerlingen en personeel hebben uiteenlopende achtergronden, voorkeuren, interesses en kwaliteiten. De rijkdom aan verschillen is onze kracht. Het Johan de Witt is met recht een minisamenleving waarin we van en met elkaar leren, om vervolgens met vertrouwen de buitenwereld tegemoet te kunnen treden. Op school behandelen we de ander, zoals we ook zelf behandeld willen worden, met respect en rekening houdend met elkaar.

Verkennen

Onderwijs gaat om meer dan kwalificatie. Ook persoonlijke ontwikkeling is een belangrijke opdracht. Het is onze taak om leerlingen aan te sporen hun interesses en talent te ontdekken. We maken leerlingen wegwijs in het aanbod, reiken verschillende mogelijkheden aan en stimuleren nieuwsgierigheid om vervolgens te ondersteunen in het ontplooien van deze interesses en talenten. Vanzelfsprekend geldt ditzelfde voor het personeel.

Onze visie op passend onderwijs

De primaire taak van het Johan de Witt is kwalitatief goed onderwijs bieden. Het Johan de Witt wil leerlingen een diploma laten halen op een voor iedere leerling zo hoog mogelijk niveau. De ondersteuning voor leerlingen moet aansluiten op de behoeften van de individuele leerling; maatwerk. Onder onderwijssteuning worden alle pedagogische en didactische maatregelen verstaan waarmee wij leerlingen ondersteunen in hun leer- en/of ontwikkelingsproces, leer- en/of ontwikkelingsproblemen proberen te voorkomen of proberen op te lossen. De

onderwijsondersteuning moet ertoe bijdragen, dat de leerling zijn persoonlijke doelstellingen haalt, de nodige vaardigheden ontwikkelt en zich kwalificeert voor de periode na het voortgezet onderwijs.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Sterke punten in onze ondersteuning

Binnen ons onderwijs zijn wij erop gericht om het beste uit onze leerlingen te halen. We stellen hoge eisen aan en hebben hoge verwachtingen van elke Johan de Witt'er, leerlingen én personeel. Binnen locatie Capadosestraat bieden wij meerdere leerroutes aan.

Praktijkonderwijs/VMBO

Voor leerlingen waarvan het niveau tussen praktijkonderwijs en vmbo-basis zit, hebben wij een brugklas pro-vmbo. De leerlingen volgen de vakken op het niveau vmbo-basis. Leerlingen die op het niveau van vmbo-basis presteren, kunnen doorstromen naar de vmbo-basis opleiding.

Praktijkonderwijs/entree-opleiding

Praktijkonderwijs leidt deze leerlingen op voor de arbeidsmarkt. De school traint leerlingen in praktische vaardigheden. Leren doen de leerlingen vooral in de praktijk door bijvoorbeeld stages te lopen bij bedrijven en organisaties. Op het praktijkonderwijs kunnen leerlingen het praktijkschool diploma halen. Met dit diploma kunnen leerlingen verder leren of de arbeidsmarkt op. Leerlingen krijgen binnen het praktijkonderwijs de gelegenheid om ook hun entree diploma mbo-niveau 1 te behalen dit geeft toegang tot mbo-niveau 2.

Ontwikkelingsperspectief & individueel ontwikkelingsplan

Binnen het praktijkonderwijs heeft iedere leerling een ontwikkelingsperspectief. In dit ontwikkelingsperspectief staan de doelen vermeld waar de leerling gedurende het schooljaar aan gaat werken en hoe deze bereikt gaan worden. Daarnaast hebben leerlingen een individueel ontwikkelingsplan. Hierin worden de resultaten en ontwikkelingen van de leerling vastgelegd op het gebied van Nederlands, sociaal-emotionele ontwikkeling, competenties en stages.

Ondersteuningsstructuur

Binnen het praktijkonderwijs maken we onderscheid tussen basisondersteuning, basis+ ondersteuning, extra ondersteuning en diepte-ondersteuning. In de basisondersteuning wordt voor de meeste leerlingen in principe voldoende ondersteuning geboden. Soms is er echter net iets meer nodig. Daarvoor heeft het Johan de Witt basis+ ondersteuning. Toch zullen niet alle leerlingen hier genoeg aan hebben. Voor die leerlingen heeft het Johan de Witt een extra ondersteuningsaanbod. Er wordt dan hulp ingeroepen van deskundigen binnen de school, zoals o.a. schoolmaatschappelijk werkers, een orthopedagoog of een logopedist. Als een leerling niet voldoende geholpen kan worden vanuit de basis en extra ondersteuning, zal deze diepte-ondersteuning kunnen krijgen. Er wordt dan samen met het samenwerkingsverband gezocht naar een passende oplossing.

Grenzen aan onze ondersteuning

Gebied	Beperking
Cognitieve ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • hoogbegaafdheid • (zeer) ernstig disharmonisch intelligentieprofiel • (zeer) ernstige verstandelijke beperking • geheugenproblemen

Leren	<ul style="list-style-type: none"> • (zeer) ernstige leerachterstanden • (zeer) ernstige dyslexie • (zeer) ernstige dyscalculie • (zeer) ernstige leerstoornis • (zeer) ernstige motivatieproblemen • (zeer) ernstige concentratieproblemen • (zeer) ernstig verzuim/spijbelgedrag • (zeer) beperkt doorzettingsvermogen
Gedrag	<ul style="list-style-type: none"> • agressief/boos gedrag • extreem stil, eenzaam • extreem druk, niet luisteren • onverantwoordelijk gedrag • gedrag afhankelijk van medicatie • extreem wisselend gedrag/extreem labiel • extreem beïnvloedbaar • autoriteitsproblemen • (zeer) ernstige pestproblematiek • combinatie van leer- en gedragsproblemen
Sociaal-emotionele ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • (zeer) ernstige faalangst • (zeer) ernstige prestatiemotivatie problemen • (zeer) ernstige emotionele instabiliteit • (zeer) ernstig gebrek aan zelfvertrouwen • extreem gesloten, extreem moeilijk contact kunnen leggen • autistische beperking • psychiatrische stoornis
Lichamelijke situatie	<ul style="list-style-type: none"> • langdurige ziekte • doof • blind • rolstoelafhankelijk • (zeer) ernstige taal/spraakproblemen • medicijngebruik (als de leerling hier niet zelf de verantwoording voor kan dragen) • verzuim door ziekte • afhankelijkheid van medisch handelen • afhankelijkheid van derden voor de lichamelijke verzorging • verslavingsproblematiek
Veiligheid/verzuim	<ul style="list-style-type: none"> • agressie • ongeoorloofd verzuim • seksueel overschrijdend gedrag

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

- Docenten begeleiden de leerlingen, volgens een gezamenlijke aanpak ('Johan de Wittsystematiek'), zodanig in hun leerproces dat de leerlingen zich steeds autonomer ontwikkelen.
- De school heeft specifieke aandacht voor de taalontwikkeling van de leerling binnen alle vakken en opleidingen.
- Leerlingen werken doel- en resultaatgericht naar het hoogst haalbare niveau. Ze maken zich executieve vaardigheden eigen, die ze in staat stellen de regie over het eigen leren te nemen, en ontwikkelen competenties, waarmee ze een vervolgstap kunnen maken naar vervolgonderwijs of werk.
- Op het Johan de Witt hebben we gemeenschappelijke waarden. Daardoor weten we wat we van elkaar - medewerkers én leerlingen - kunnen verwachten, kunnen we samen plezier hebben en neemt iedereen zijn eigen verantwoordelijkheid. In een open cultuur zorgt een continue dialoog ervoor dat die waarden 'levend' blijven en dat iedereen de schoolbrede omgangsvormen onderschrijft en er consequent naar handelt.
- Op het Johan de Witt kan iedereen kan zich blijven ontwikkelen. Er heerst een ambitieus leerklimaat voor leerlingen en medewerkers, waarbij onderscheidende kwaliteiten zoveel mogelijk worden benut. Met elkaar voor een fijne, veilige en inspirerende werk-/leeromgeving.
- Onze leerlingen geloven in hun eigen kunnen en treden zelfverzekerd de wereld tegemoet. Ze leren hun oordeel uit te stellen, zijn open-minded en empathisch. Ze kunnen kijken en ervaren vanuit meerdere perspectieven. Zij kennen hun sterke en minder sterke kanten en maken op basis van zelfreflectie keuzes voor hun toekomst.

2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

Ondersteuning

Aan alle leerlingen:

Mentor

Iedere klas van het Johan de Witt heeft een mentor. De mentor begeleidt de leerlingen uit zijn/haar mentorklas en volgt de vorderingen en ontwikkelingen op allerlei gebied. Mentoren trainen de leerlingen in hun executieve functies.

Groepsdocent

In de onderbouw van het praktijkonderwijs heeft elke klas een groepsdocent. Deze geeft alle avo-vakken. Daarnaast trainen zij met de leerlingen van hun klas de executieve functies en sociale vaardigheden.

Kijkwijzer

Al onze docenten geven les volgens de kijkwijzer voor effectief onderwijs van het Johan de Witt. Een leidraad voor het didactisch en pedagogisch handelen binnen de les. De volgende onderdelen zijn in de kijkwijzer opgenomen:

- startklaar
- voorkennis activeren
- leerdoelgericht werken
- inclusieve didactiek
- concrete herkenbare voorbeelden
- actieve verwerking
- formatief handelen
- afsluiting

Veiligheid

Het praktijkonderwijs van het Johan de Witt heeft van gemeente Den Haag het certificaat 'Veilige school' ontvangen. Onze school heeft veiligheidsmedewerkers in dienst. Samen met de docenten zorgen zij voor een veilig schoolklimaat.

Aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben:

Ontwikkelingsperspectief & individueel ontwikkelingsplan

Alle leerlingen met een praktijkonderwijsbeschikking of leerlingen die in aanmerking komen voor leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) krijgen een ontwikkelingsperspectief (OPP). In dit ontwikkelingsperspectief staan de doelen vermeld waar de leerling gedurende het schooljaar aan gaat werken en hoe deze bereikt gaan worden. Daarnaast hebben leerlingen binnen het praktijkonderwijs een individueel ontwikkelingsplan (IOP) waarin de extra ondersteuning is opgenomen. In het OPP & IOP worden de resultaten en ontwikkelingen van de leerling vastgelegd op het gebied van Nederlands, sociaal-emotionele ontwikkeling, competenties en stages.

Leerroutes

We werken in het Praktijkonderwijs met drie verschillende leerroutes:

1. Leerroute 1: uitstroom naar mbo

2. Leerroute 2: uitstroom naar loonvormende arbeid.
3. Leerroute 3: uitstroom naar beschermde arbeid.

Bij iedere leerroute bieden we een passende methode. Voor leerlingen die hier nog op uitvallen, wordt een eigen leerlijn met passend materiaal ontworpen. Ook in de praktijk (praktijkvakken en stage) wordt er tussen de verschillende leerroutes gedifferentieerd. Het stagebureau biedt voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een stagebegeleider die gericht is op leerlingen met speciale behoeften. Hierin wordt samenwerking gezocht met schoolmaatschappelijk werk en eventuele externe instanties. Als het Johan de Witt de juiste expertise voor de benodigde extra ondersteuning niet in huis heeft, wordt samen met het samenwerkingsverband gekeken hoe de benodigde hulp toch geboden kan worden.

Verzuim, problemen in de thuissituatie/gezinssituatie

Het kan zijn dat leerlingen worden belemmerd in hun (leer)ontwikkeling vanwege zorgen in de thuis-/privésituatie. De zorgen kunnen van verschillende aard zijn, bijvoorbeeld geldzorgen, onzekere verblijfsstatus, scheiding of geweld. Die zorgen kunnen van invloed zijn op de schoolsituatie en ervoor zorgen dat de leerling niet meer voldoende kan presteren, denk hierbij aan veelvuldig verzuim. Voor deze zaken is er op een school een maatschappelijk werker (SMW) aanwezig. SMW gaat in gesprek met een leerling over de thuissituatie of over een vertrouwelijke in het belang van het onderwijsproces. SMW werkt samen met CZO en heeft zo nodig contact met de docent, mentor en teamleider. Als de problemen in de thuis-/privésituatie van dien aard zijn dat schoolmaatschappelijk werk onvoldoende uitkomst kan bieden, wordt de leerling door CZO doorverwezen naar de contactpersoon van CJG. Deze zoekt passende hulp.

2.5 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Op 11-7-2019 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie plaats.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen>

Sterke punten

De inspectie van het onderwijs geeft de waardering *goed* op grond van een aantal overwegingen:

- De school heeft een goede kwaliteitscultuur;
- De school heeft een ruim aanbod dat past bij de schoolpopulatie;
- De school heeft goed zicht op de leerlingen;
- De school biedt goede stagemogelijkheden;
- De school heeft een uitgebreid netwerk van partners waarmee zij nauw samenwerkt;
- De school heeft een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat.

De inspectie heeft waardering gegeven dat veel praktijkonderwijsleerlingen de interne entreeopleiding als opstap naar het mbo volgen. Dit is een mooie, voor veel leerlingen een kansrijke route.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Deskundige	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider			
Dyscalculiespecialist			
Dyslexiespecialist			
Executieve functies specialist			
Faalangstreductietrainer			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Gedragswetenschapper			
Logopedist			
NT2-specialist			
Orthopedagoog			
Reken-/wiskunde-specialist			
Taal-/leesspecialist			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Schoolmaatschappelijk werker			
Vertrouwenspersonen			

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Bovenschoolse voorziening (OPDC)			
NT2-klas			
Schakelklas			
Time-out voorziening (met begeleiding)			
Zomerschool			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Vakantieschool			
Zaterdagsschool			
Huiswerkbegeleiding			
Bijles			

Toelichting voorzieningen

Huiswerkinstituut

Het Huiswerkinstituut van het Johan de Witt is er voor alle leerlingen van het Johan de Witt uit de afdelingen pro/vmbo. Ervaren docenten en bijlesgevers verzorgen de naschoolse huiswerkbegeleiding en bijles bij het Johan de Witt. We besteden aandacht aan het aanleren van studievaardigheden en er is extra aandacht voor vakken die een leerling lastig vindt. De huiswerkbegeleiding bestaat uit:

- inplannen van huiswerk met de leerling
- overhoren van leerwerk
- controleren van maakwerk.

3.3 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methoden	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak sociale veiligheid			
Agressieregulatietraining			
Bijles (op vakinhoud)			
Compenserende dyslexiesoftware			
Examentraining			
Faalangstreductietraining			
Huiswerkbegeleiding			
Preventieve methode leesproblemen			
Rekenttraining			
Rouwverwerking			
Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden			
Training sociale vaardigheden			
Training studievaardigheden			
Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
training executieve functies			

3.4 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten

Prikkelarme werkplek of stilteruimte

Ruimte met individuele werkplekken

Ruimte voor één op één begeleiding

Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA

Praktijklokalen/-voorzieningen keuken

Verzorgingsruimte

Anders, namelijk ...

Gymlokaal

Fitnessruimte

Technieklokaal

ICT lokaal

3.5 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

3.6 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
Z	Zeer zwak
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	0 %	100 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Goed
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Goed
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Goed
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Goed
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Goed
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Goed
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Goed
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Goed
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Goed
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Goed

Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Goed
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Goed
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Goed
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Goed

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

Ondersteuningsstructuur

Binnen ons onderwijs maken we onderscheid tussen basisondersteuning, basis+ ondersteuning, extra ondersteuning en diepte-ondersteuning. In de basisondersteuning wordt voor de meeste leerlingen in principe voldoende ondersteuning geboden. Soms is er echter net iets meer nodig. Daarvoor heeft het Johan de Witt basis+ ondersteuning. Toch zullen niet alle leerlingen hier genoeg aan hebben. Voor die leerlingen heeft het Johan de Witt een extra ondersteuningsaanbod. Er wordt dan hulp ingeroepen van deskundigen binnen de school. Op locatie zijn er twee schoolmaatschappelijk werkers aanwezig en kunnen wij hulp inschakelen van meerdere specialisten op allerlei gebied. Binnen de ondersteuning werken alle betrokkenen rondom de leerling samen.

Onderwijsondersteunend personeel

Het onderwijsondersteunend personeel (met name: conciërges en beveiliging) heeft buiten de lessen veel contact met leerlingen. Het OOP heeft dan ook een belangrijke taak om eventuele problemen (van welke aard dan ook) vroegtijdig te signaleren. Wanneer er zaken door een lid van het OOP gesignaleerd worden, geeft hij/zij dit door aan de mentor van de betreffende leerling(en). Samen zorgen wij voor een veilig schoolklimaat.

Ouders

Als ouders vragen hebben kunnen zij contact opnemen met de mentor. Ook zullen de ouders door de mentor of teamleider op de hoogte gehouden worden van bijzonderheden of mogelijke problemen op school.

Vakdocent

De vakdocent verzorgt onderwijs volgens de wet BIO. Het is zijn/haar taak om leerlingen vakinhoudelijk te begeleiden. De vakdocent volgt de vorderingen van de leerlingen op zijn eigen vakgebied. Als de vakdocent het vermoeden heeft dat een leerling meer ondersteuning nodig heeft, zal deze dit noteren in het leerlingvolgsysteem (Magister & Presentis) en bespreken met de mentor van de betreffende leerling.

Mentor

De mentor is de spil in de onderwijsondersteuning. De mentor houdt de vorderingen en ontwikkelingen van de leerling in de gaten. Hiervoor heeft de mentor contact met en ontvangt informatie van vakdocenten (via Presentis/ Magister), de teamleider (via Presentis/ Magister) en ouders. Als een mentor signaleert of signalen ontvangt van OOP of vakdocenten dat er ondersteuning nodig is voor de leerling, dan zal de mentor deze leerling bespreken met de locatieleider. De mentor vult in samenspraak met de locatieleider een onderwijsondersteuningsplan in (OPP) in. In overleg met ouders en de leerling zal aan de hand van het OPP besproken worden welke ondersteuning ingezet kan worden.

Locatieleider

De locatieleider is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de gang van zaken binnen de opleiding. Als de

leerling ondersteuning nodig heeft, bespreekt de locatieleider dit samen met de ouder(s)/ verzorger(s), de leerling, de mentor en de coördinator passend onderwijs.

Coördinator passend onderwijs

De coördinator passend onderwijs coördineert de ondersteuning die passend is voor de leerling. Zij communiceert intern en extern over de leerling met toestemming van ouders/verzorgers.

CZO

Heeft een leerling extra ondersteuning nodig dan volgt de route naar de centrale zorgondersteuning (CZO). Het CZO is een team van deskundigen op het gebied van leerlingondersteuning binnen het Johan de Witt. Dit team bestaat uit de coördinatoren passend onderwijs met ieder hun eigen expertise, waaronder:

- Pedagogiek
- Leerproblemen
- Schoolmaatschappelijk werk
- Intake & testen

CZO ondersteunt docenten en leerlingen bij (onderwijs)ondersteuningsvragen. CZO speelt vooral een rol binnen de extra ondersteuning van het Johan de Witt, maar heeft ook taken en verantwoordelijkheden binnen de basis en basis+ ondersteuning.

Schoolmaatschappelijk werk

Schoolmaatschappelijk werk (SMW) werkt vanuit school met de leerling, ouders/verzorgers en de mentor. Het belangrijkste doel van schoolmaatschappelijk werk is dat leerlingen in staat zijn zich gezond te ontwikkelen en zonder belemmering onderwijs kunnen volgen. Dit doen zij door zichtbaar aanwezig te zijn binnen de school. Gesprekken met schoolmaatschappelijk werk zijn laagdrempelig. SMW ondersteunt in het onderwijsproces, het terugdringen van het verzuim en levert een bijdrage aan het welzijn van de leerling.

Directie

De directie van het Johan de Witt is verantwoordelijk voor de gehele onderwijsondersteuning. In het geval dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft of moet worden doorverwezen naar een externe instantie, zal de directie hier altijd over worden geïnformeerd.

Vertrouwenspersoon

Binnen onze school is er een vertrouwenspersoon. Als ouder(s)/verzorger(s) of een leerling een gesprek aanvraagt dan is het gesprek dat hierop volgt vertrouwelijk. Voor medewerkers van de school bestaat ook de mogelijkheid een beroep te doen op speciaal daartoe getrainde vertrouwenspersonen voor medewerkers. De vertrouwenspersoon werkt conform de klachtenregeling van Stichting VO Haaglanden.

Diepte-ondersteuning

Als een leerling niet voldoende geholpen kan worden vanuit de basis en extra ondersteuning, zal deze diepte-ondersteuning kunnen krijgen. Er wordt dan samen met de leerling, ouders/verzorgers en het samenwerkingsverband gezocht naar een passende oplossing.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Coördinator passend onderwijs
- Directie, team- of afdelingsleider
- Schoolmaatschappelijk werker

Toelichting op de samenwerking met ouders

Op het Johan de Witt worden ouders op de volgende manieren bij de ontwikkeling van de leerling betrokken:

- Wekelijks uitbrengen van nieuwsbrieven
- Viermaal per jaar vinden er individuele ontwikkelgesprekken plaats
- Informatieavonden/rapportavonden (bespreken van ontwikkelingsperspectief (OPP) en individuele ontwikkelingsplannen (IOP) van Pro- en LWOO-leerlingen)

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Coördinator passend onderwijs
- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog / psycholoog / gedragswetenschapper
- Consulent Schoolondersteuningsteam (SOT)
- Schoolmaatschappelijk werker / koppelgenoot
- Jeugdhulpprofessional
- Leerplichtambtenaar
- Jeugdgezondheidszorg (JGZ) (schoolverpleegkundige / schoolarts)

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 35 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Coördinator passend onderwijs
- Teamleider
- Directie

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Mentor

Toelichting op het aanmeldproces

Heeft een leerling extra ondersteuning nodig dan volgt de route naar de centrale zorgondersteuning (CZO), het ondersteuningsteam van het Johan de Witt. Het CZO is een team van deskundigen op het gebied van leerlingondersteuning binnen het Johan de Witt. Dit team bestaat uit de coördinatoren passend onderwijs met ieder hun eigen expertise. Dit wordt aangevuld met expertise vanuit onze JES-

partners. De hulpvraag van de leerling en ouders/verzorgers wordt binnen dit team vastgesteld en opgenomen in het OPP.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal onderwijs (so)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Consulent Schoolondersteuningsteam (SOT)
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
Jeugdgezondheidszorg (JGZ) (schoolverpleegkundige / schoolarts)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Schoolmaatschappelijk werk

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De volgende functionaris(sen) is/zijn verantwoordelijk voor de actualisatie (Anders, namelijk): coördinator passend onderwijs en de locatieleider

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De volgende functionaris(sen) is/zijn verantwoordelijk voor de actualisatie (Anders, namelijk): mentor en de coördinator passend onderwijs

Hoe houdt onze school de OPP's bij?

IOP/OPP

Voor alle leerlingen wordt er binnen het praktijkonderwijs een individueel ontwikkelingsplan (IOP) en een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld door de mentor, leerling en ouders/ verzorgers. In het IOP/OPP ligt de focus op de ontwikkeling van de leerling en niet slechts op de beperkingen. De leerling wordt mede-eigenaar van zijn eigen ontwikkelingsproces.

- De docenten vullen alle noodzakelijke onderdelen van het ontwikkelplan (IOP/OPP) in volgens de richtlijnen.
- Viermaal per jaar vinden er individuele ontwikkelgesprekken plaats met de leerling en zijn/haar mentor, dit is voorafgaand aan de rapportavond.
- Informatieavonden/ rapportavonden (bespreken van ontwikkelingsperspectief (OPP) en individuele ontwikkelingsplannen (IOP) van PrO- en LWOO-leerlingen).
- Het vullen van Presentis, het scoren van competenties, en het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van doelengesprekken is een vast onderdeel in de dagelijkse onderwijspraktijk.
- De leerlingen zijn betrokken bij hun eigen onderwijsproces en laten dit zien door middel van het scoren van competenties en het vullen en bijhouden van het portfolio.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

Het IOP/OPP wordt structureel geëvalueerd en bijgesteld.

- Viermaal per jaar vinden er individuele ontwikkelgesprekken plaats met de leerling en zijn/haar mentor, dit is voorafgaand aan de rapportavond.
- Uitkomsten uit het ontwikkelingsgesprek worden tijdens de ouderavond met ouders/verzorgers besproken. De leerling is daarbij 'eigenaar' van het gesprek. De leerling is als eerste aan het woord en presenteert het eigen verhaal. Hierin staan de doelen en de behoeftes van de leerling centraal.
- Ouders/verzorgers tekenen het IOP/OPP jaarlijks voor gezien.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings-, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.

Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.